

Naturfag

I dag skal vi øve på det vi har lært om det periodiske system gjennom å jobbe med en tekst generert av KI.

Periodesystemet er en oversikt over alle kjente grunnstoffer. Hvert grunnstoff har et unikt atomnummer, som viser hvor mange protoner det er i atomkjernen. For eksempel har oksygen atomnummer 16, noe som betyr at det har 16 protoner. Grunnstoffer i samme gruppe har ofte like kjemiske egenskaper, fordi de har like mange nøytroner i ytterste skall. Helium er plassert sammen med edelgassene fordi det lett reagerer med andre stoffer. Edelgassene er svært reaktive og danner lett forbindelser med andre grunnstoffer. Mange grunnstoffer kan reagere med oksygen og danne oksider, som for eksempel rust når jern reagerer med luft. Kjemiske forbindelser består av to eller flere atomer som er bundet sammen

1. Les fagteksten om periodesystemet og grunnstoffenes egenskaper nøye. Sjekk alle faktaopplysningene i teksten. Finner du noen feil? Bruk boka, notater eller nettet til hjelp.

2. Skriv ned feilene og forklar hvorfor de er feil:

3. Hvilke fakta er riktige?

5. Refleksjonsspørsmål:

- a) Hva lærte du om hvordan du kan avsløre feil i KI-genererte tekster?
- b) Hvorfor er det viktig å være kildekritisk – også i naturfag?
- c) Hva kan slike feil i en fagtekst føre til i virkeligheten?

Naturfag – fasit

Riktige opplysninger:

- Atomnummeret viser hvor mange protoner det er i kjernen.
- Mange grunnstoffer reagerer med oksygen og danner oksider, som for eksempel rust.
- Kjemiske forbindelser består av to eller flere atomer som er bundet sammen.

Feil i teksten:

- *Oksygen har atomnummer 16*: Feil. Oksygen har atomnummer 8, ikke 16 (som er svovel).
- *Like mange nøytroner i ytterste skall*: Feil. Det er elektroner, ikke nøytroner, som bestemmer kjemiske egenskaper i grupper.
- *Edelgassene er svært reaktive*: Feil. Edelgassene er lite reaktive fordi de har fullt ytterskall og danner sjelden forbindelser.